

in infernū. verbū est memoriale guilhel/
mi parisiens. **C**asus enozmes publici
z scādaloſi tam ecclesie toti q̄ primis lo/
eis et vicinis / possunt vtriq̄ maioribus
prelat̄ referuari / quos casus facile erit cō
gnosci per curatos.

Casus referuari prelat̄ / possunt au/
diri per eos aut eorum vicarios z absolui
dum tamen penitentes bona fide propo
nant reliqua confiteri suis habentib⁹ po
testatem. ymmo q̄ libenter omnia cōfite
rentur / vni et eidem si simul idem confes
sor vel velle vel posset absolueret. Tūc enī
est vnitas confessōis et bona fide / q̄uis
esse videatur diuersitas in confessoribus
z tempore vel actōe Lugduni. 23. mar/
cij. i. 4. 22. sub correctōe. **F**init.

Incipit epistola
eiusdem sup moderatōe casuum referuā
dozum in foro penitentie:

Pontificali di
gnitati / suis qualiscunq̄ zela
tor / clauibus beneyti. Pastora
lis auctoritas / in casibus referuādis quo
ad forum conscientie / sicut et alia quel
bet potestas / data est prelat̄ in edificati
onem ecclesie / non in destructiōem. sicut
dicit apostolus z in fauorem populi xp̄i
ani. pro salute non pro questu aut simili
cōmodo consequendo. Constat autē cer
tissime per plures expertos in cōfessionib⁹
bus audiendis tempore isto / q̄ referuatō
stricta quorundā casuum / presertim in gra
uioribus et occultis speciebus peccati car
nalis / retrahit innumeros a confessione
talium peccatorū. sicut sunt pueri et puel
le / z mulieres verecundissime / et rurales
idiote a quibus vix potest extrahi cōfessio
talium peccatorū quantumcūq̄ confes
sor sit sollicitus hūilis morosus et discre
tus. **Q**uasi remittatur ad prelatum vel pe
nitentiariū de longinquo vel in publico
refugiunt et horrent. Expertumq̄ est mil
lesies / q̄ non vadunt. sed nec ducenti nec
trecenti. immo nec mille penitentiarij sus
ficerent aliquando in vna diocesi ad ta
les casus plene audiendos / absolvendos
q̄. Deniq̄ quid pdest et certe obest plu
rimum / addere verecundiā onera grauiā
super onera. z difficultatem cōfitendi ta

lia peccata super difficultatem. que tanta
est vt vix credi posset. Et hoc precipue qn
do peccatū secretum est. et tale q̄ auctor/
perpetue celabit ipsum si velit. vt nec epi
scopus nec alius / inde punitiōem vel no
ticiam inueniat. Si diceret. talis si non
reuelabit damnabitur. fateamur quidem.
sed obuiandū esset huic damnationi mō
dis omnibus potiusq̄ addenda sit occa
sio. nūq̄d requirit sanguis locus id est
damnatio ab illis qui occasionem dede
runt precipue prelat̄ maioribus. Sic
certe et ipsi satisfaciunt / pro isto vsq̄ ad vl
timū quadrantē / euntes in eandem dam
natiōem. cum sint prelati ad saluandum
gregem domini positi z pascendū nō oc
cidendum aut scandalizandū. Expertum
est itaq̄ / q̄ hic terror reservatiōis / nul
los aut paucissimos cohibet sic peccare.
innumeros autē sic retrahit confiteri pp
ter dictas causas z etiā alias. quoniā mu
lieres precipue tali mō retrahūt. Pri
mo timentes notari a maritis cum tales
confessores adeant. qui cum zelotipi sint
statim sinistram cōtra vxores suas sume
rent occasionem vnde surgerent iurgia li
tes discordie et amoris interruptio. et ce
tera que peiora pcuraret mala. vtinā nō
sepius morret. Secūdo quia sepius a ta
libus confessoribus exactionatur in dan
do pecuniam cerā. aut similia. vel iniun
gunt penitētie publice. vnde iterum a su
is maritis notarētur. vnde quoq̄ incide
rent picula. Tertio q̄ verecunde nō aude
rent confiteri magno prelato aut famoso
doctori sicut bñ alijs. saluo illo q̄ sit bo
nus et idoneus. Et plures causas retra
hentes. quis ab experientia colligere potest
Similiter z in viris cause tales aliquali
ter estimāde sunt z similes. precipue si ali
quis incidisset casum episcopalem. idcir
co quia nocuisset episcopo. aut ecclie sue
quomodo iste induceretur ad cōfitendū
episcopo. aut suo cognito vicario. Aut for
te quis considerās questū pecuniālē fore
apud confessores tales / vt sit cōmuniter
vnde scandalizatus se a cōfessione retra
hit. z mille talia que innumeros retrahūt a
confessione. Et hoc intelligendū de pec
catis occultis. Secus est in peccatis pu
blicis quibuscūq̄. Talia sola fm quosdā
doctores / olim iura condita reservabant
Ad qd z. Rimirū vt raparet pena grauis

De potestate ligandi et soluendi

et publica per superiores talibus. in exē-
plum et terrore aliorum. Sed in occultis/
cessat hec ratio. quonia pro talibus nulla
penitentia iniungenda est quā nolit confi-
tens recipere. Quonia iuxta memorabi-
le dictum Builhelmi parisiē salubrius
est confessum cum pauca leuissima peni-
tentia acceptata relinquere in manu dei
puniendū in purgatorio. q̄ cum magna
nō adimplenda detrudere ipsum in infer-
num. **¶** Proinde igitur deinceps soli-
citus tua pia et pontifical dignitas flo-
li claudere regnum dei. caue onera graua
cervicibus debilibus et casuris alligare.
Quāobrem a talium casuum occultorum re-
seruatiōne. qui pro cholor vir veniūt ad
p̄fessores quoscūq̄ licet celeberrimi sint
¶ Postremo si non placet casus omnes
occultos. quia de publicis nō loquimur
relinquere passim cuilibet confessori/ vt
pro omni etate confitentium. saltem hoc
expedire videretur. primo q̄ nullus casus
iudicaret esse reseruatū quo ad confiten-
tes minores. scz qui non compleuerūt de-
cimū quartum annum. qz non habent p̄-
fectum vsum ratiōnis. nec facilliter resistūt
temptatiōibus suis. vel malicijs alienis
nec leuiter audent coram p̄sonis autenti-
cis et extraneis comparere. quanto minus
nō audent de tam pudendis confiteri.
Consulendū est insuper verecundie etiā
parentū si crebro vel publice vel de longi
quo ad penitentiarios mitterent. **¶** Et ex-
pedire deniqz facilliter et cito relinquere po-
testatē sup occultis casibus curatis et or-
dinarijs et generaliter omnibz qui bona
fide voluerint sciuerint proficere anima-
bus. nō ad questum vel subuersionē. im-
mo tales diligenter inquirendi essent. et
inducendi et rogandi ad laudem dei et sa-
lutem populi cōfessores et predicatores p̄
condescensionē bonitatis. in hoc tempe-
pessimo. quando nimis expimur heu il-
lud Benef. Corruptat omnis caro viam
suam. Hinc horrendū est vbiqz flagitio-
rum naufragiū. in quo saluat arca penitē-
tie. cuius arce introitum/ ideo plus expe-
dit ampliare/ q̄ nimia artitudo sua/ pro-
hibeat eos qui ad ingrediendū allici. im-
mo iuxta parabolam euāgelicā quasi cō-
pelli debuerunt. **¶** Expediret insuper in
speciali/ dum pax vniuersalis habebitur
domino propicio/ q̄ quilibet de quacūqz

obediētia fuerit/ habeat licentiā genera-
lem et expressam. q̄ possit absolui ne dum
iuridice sed sacramentaliter a quocūqz di-
screto sacerdote. super omnibus in omni
euentu qui peccauit circa materiā hanc cō-
tendentium de papatu Dirigat omnia deus
qui est b̄ndict' in secula. Amen. **¶** Finit.

In exemplari isti
dialogo titulus nō erat inscriptus ex ne-
gligentia. sed vt mihi videtur dialogus
est discipuli dubitantis et sciscitantis. et
magistri respondentis et explanans. et ma-
gistri Johannis de gerson de potestate li-
gandi et soluendi. **¶** Discipulus.

Quoniam Christus
dederit potestatē ligandi et
soluendi/ p̄cipaliter petro
et simul omnibus apostolis et
successoribus. Querit vnde dicatur hec
potestas? **¶** **S**icut cognitō nostra
rationalis incipit a sensu. sic impositio
nominū sumpta est a rebus exterioribus
Dicit autem aliquis ligatus corporalit̄
quando non potest exercere cōuenientes
operatiōnes in toto vel in parte. vt ligat⁹
pedes et manus/ non potest operari ma-
nualiter nec ambulare Dicit autem solui-
dum tollūtur vincula. et reddi sue liber-
tati qua possit libere vti mēbris suis Tra-
ctum est inde nomen ligatiōnis ad spiri-
talia. et similiter nomen solutionis vel ab-
solutiōnis. vt dicat anima rationalis liga-
ta/ quādo non potest vti libere legitimis
actibus cōuenientibus sue conditiōi. Sic
dicit somnus ligare sensuales aut intelle-
ctuales operationes/ quas vigilia soluit.
Sed magis ad inquisitionem tuam supe-
rior/ inder ita dicitur p̄ sententiā suā
iudicialem penalē/ ligare subditum/ duz
tollit ab eo liberam facultatem aliquid ci-
uilit̄ exercendi. Absoluit vero dum fa-
cultatem hmoi restituit. **¶** **D** Placet
quod protinus ad compendium dicis Sz
dici potestas predicta ligandi et soluendi
sunt clauēs ecclesie. vel clauēs de quibus
dictum est Petro. Et tibi dabo clauēs re-
gni celorum. **¶** **¶** Quāuis differētia
multiplex assignari possit. accipiūtur ta-
men aliquando synonime p̄ doctores iux-
ta presatā transumptiōnem. Nam sicut